

PODNIKÁNÍ NA INTERNETU

Ochrana domény a webu

Uzavřeli jste licenční smlouvy s tvůrci vašeho firemního webu? Zneužil někdo vaše obchodní jméno?

Webové stránky bývají prvním kontaktním místem pro budoucí zákazníky či obchodní partnery. Podnikatel by měl mít pod kontrolou vlastnictví jak doménového jména, tak designu a obsahu internetové prezentace a nepřipustit, aby bylo kýmkoli zpochybňováno. V opačném případě hrozí, že mu soud ze dne na den jeho doménové jméno nebo internetovou prezentaci zakáže používat.

Od 1. března letošního roku přitom musejí podnikatelé na svých internetových stránkách uvádět svou obchodní firmu, sídlo, identifikační číslo a údaje o zápisu v obchodním rejstříku. Za porušení této povinnosti hrozí pokuta až 50 tisíc korun nebo zákaz činnosti na dobu až jednoho roku.

Spekulativní registrace domén

Konkrétní internetovou stránku ve virtuálním prostoru nezaměnitelným způsobem identifikuje doménové jméno. Registrovat jako doménové jméno lze v podstatě jakékoli slovo s nejvýše 63 znaky, které není shodné s již registrovanou doménou. Správci doménových jmen už nezkontrolují, zda přihlašované doménové jméno není v rozporu se zapsanými ochrannými známkami nebo obchodními firmami.

Smlouvy spojené s internetovou prezentací

- » **Se všemi osobami** spolupracujícími na tvorbě vašich webových stránek uzavřete smlouvy, které vám umožní jakékoli úpravy a užití prezentace.
- » **Ve smlouvě na tvorbu loga, názvu produktu** nebo marketingového sloganu si výslovně sjednejte právo zadavatele přihlásit je jako vlastní ochrannou známku.
- » **Všechny smlouvy** by měly obsahovat výslovné prohlášení tvůrců, že neporuší práva duševního vlastnictví třetích osob.
- » **U smlouvy na vytvoření designu** internetové prezentace je mimořádně důležité získat od autorů zdrojový kód a vyhradit si právo prezentaci upravovat.

Na první pohled se může zdát lákavé získat doménové jméno těžící z proslulosti jiného podnikatele. Řada osob proto založila své »podnikání« na spekulativní registraci těchto parazitních doménových jmen a nyní je nabízí ke koupi nejvyšší nabídkce (takzvaný cybersquatting).

Toto jednání sice je protiprávní, avšak nepoctiví podnikatelé sázejí na to, že pro většinu renomovaných podnikatelů je jednodušší za koupi parazitní domény zaplatit »výpalné« než se o ni zdoluhavě soudit se všemi riziky a náklady s tím spojenými.

Hranice mezi podnikáním dovoleným a protiprávním je velmi tenká a často závisí na subjektivním posouzení soudce. Pokud o zahájení takového sporu uvažujete nebo vám naopak hrozí, následující příklady z praxe by vám mohly přijít vhod.

Soudní dohry

Mobility, s. r. o., se dopustila registrací doménového jména »ibico.cz« neoprávněného zásahu do práv společnosti IBICO – vlastníka ochranné známky »ibico«. Internetová prezentace vlastníkovu ochranné známky přímo nekonkurovala, neboť nenabízela obdobné výrobky nebo služby.

Soud přesto došel k závěru, že pokud mezi dvěma podnikateli existuje konkurenční vztah, je pouhá registrace doménového jména identického s ochrannou známkou konkurenta považována za parazitování na pověsti jiného a vyvolání nebezpečí záměny.

Parazitní doména přitom nemusí být naprosto identická. Svědčí o tom například rozhodnutí Vrchního soudu v Praze v případě doménového jména »ceskapojistovna.cz«. Soud držitelé této domény zakázal jakkoli s ní disponovat a zároveň správci národní domény ».cz« (který v daném řízení vystupoval jako žalovaný) přikázal zapsat Českou pojišťovnu, a. s., (žalobce) jako nového držitele této domény.

K obdobnému závěru došli rozhodci u sporného doménového jména »itesco.eu«, které si zaregistroval spekulant bez ohledu na existující ochrannou známku »TESCO«. Držitelé parazitní domény v řízení přitížili i to, že

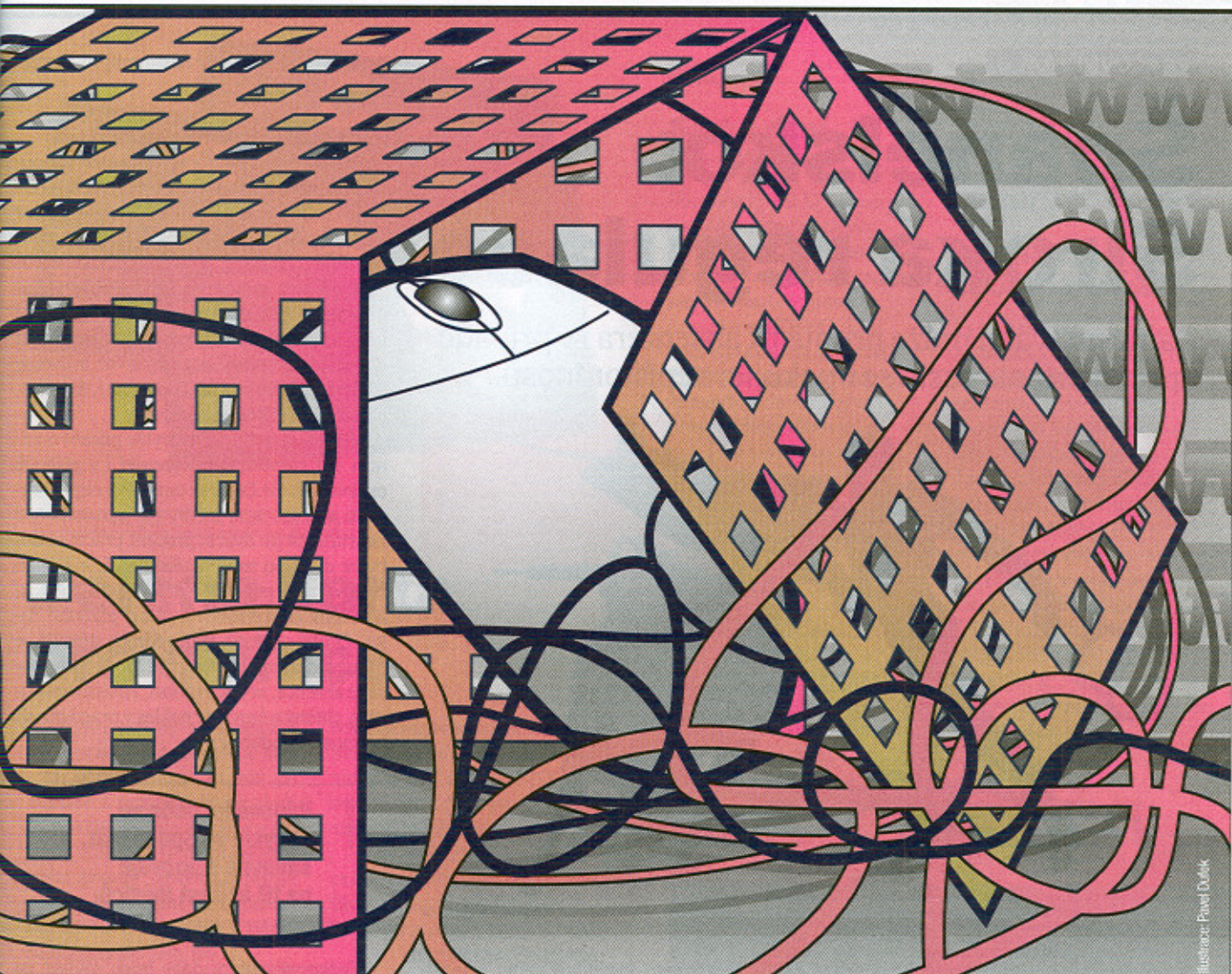
doménu využíval k šíření pornografických materiálů a informací poškozujících dobrou pověst vlastníka ochranné známky a zároveň se ji snažil prodat v dražbě za několik set tisíc korun.

Podnikatelé musejí na svém webu uvádět obchodní firmu, sídlo, identifikační číslo a údaje o zápisu v obchodním rejstříku.

Nejvyšší soud za nekalou soutěž považoval rovněž registraci doménového jména »bilezbozi.com«, jehož kmen (»bilezbozi«) byl shodný s doménou »bilezbozi.cz« a se stejnojmennou ochrannou známkou, které si již dříve zaregistrovala společnost Mall.

Pozici držitele parazitní doménového jména uškodilo, že na doméně začal podnikat stejným způsobem jako jeho etablovaný konkurent (internetový obchod s elektroni-

Ilustrace: Pavel Dušek

kou), a pro tyto účely dokonce okopíroval část jeho webové prezentace.

Řešení sporů

Přestože soudní řízení ve věci doménových jmen bývá po skutkové i právní stránce jednodušší než klasické obchodní spory, trvá zpravidla nejméně dva roky.

Kdo na nápravu spěchá, měl by uvažovat o rozhodčím řízení a o podání návrhu na vydání předběžného opatření, na jehož vydání má soud lhůtu pouhých sedmi dnů. Navrhovatel musí složit kauci ve výši 50 nebo 100 tisíc korun v závislosti na tom, zda se jedná o spor mezi podnikateli. Soud poté může držiteli sporného doménového jména dočasně zakázat jeho užívání.

Jiná situace nastane, pokud se v následném soudním řízení žaloba ukáže jako neopodstatněná. Potom je kauce použita na náhradu škody způsobené držiteli doménového jména. Úspěšnému žalobci se kauce po skončení řízení vrací.

Alternativou k řešení sporů spojených doménových jmen v národní doméně ».cz« je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, kde poplatek činí tři procenta z hodnoty domény a dalších žalovaných částek (nejméně však tři tisíce korun).

Stejný rozhodčí soud má také výlučné oprávnění řešit spory ohledně doménových jmen nacházejících se v evropské doméně »eu« a od roku 2009 i spory v doménách nejvyššího řádu »com«, »info«, »net« a »org«. Poplatek za řízení i náklady na právní zastoupení hradí strana, která ve sporu neuspěje.

100 tisíc korun

Až takovou kauci musí složit u soudu navrhovatel předběžného opatření ve sporu o doménu.

Rozsáhlá autorská práva

Z právního hlediska je internetová prezentace považována za autorské dílo, v němž jsou zapracovány její jednotlivé prvky jako individuální autorská díla. Logo, název obchodní firmy nebo znělka mohou být navíc chráněny ochrannou známkou. Práva k internetové prezentaci jako celku i k jejím jednotlivým prvkům by měl držet pouze zadavatel.

V českých právních předpisech můžeme najít celou řadu nejasností nebo omezení. Například autorské dílo nelze »koupit se vším všudy«, jako je tomu v anglosaském světě (prodej copyrightu ©).

Právnícká osoba proto nemůže být považována za autora určitého díla, i kdyby bylo vytvořeno jejími zaměstnanci nebo spolupracovníky na zakázku. Tím jsou omezeny její možnosti s dílem nakládat a bránit je před neoprávněným užitím ze strany třetích osob. Bez výslovného svolení autora totiž nesmí nikdo do jeho díla jakkoli zasahovat.

Autor má dále právo požadovat dodatečnou odměnu, pokud hodnota díla vzroste natolik, že bude ve zjevném nepoměru k odměně, která mu byla vyplacena. Toto ustanovení je natolik široké, že autorům (typicky například zaměstnancům nebo spolupracovníkům odcházejícím ve zlém) otevírá vrátka k tomu, aby mohli od svého bývalého chlebodáře dodatečně žádat nějakou tu korunu na přilepšenou.

Stanislav Bednář,
Peterka & Partners, advokátní kancelář